

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **J. S.**
uniewinnionej od popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 4 lipca 2025 r.,
zażalenia pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej D. K.
na zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego we Włocławku
z dnia 23 stycznia 2025 r., sygn. akt II WKK 20/24,
o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku
z dnia 23 lutego 2024 r., sygn. akt II 1 Ka 409/23,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim z dnia 28 kwietnia 2023 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 4/13, oskarżona J. S. została uniewinniona od popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Okręgowy we Włocławku wyrokiem z dnia 23 lutego 2024 r., sygn. akt II 1 Ka 409/23, po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżycielkę subsydiarną D. K. oraz jej pełnomocnika, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego wyroku, w dniu 24 sierpnia 2024 r., złożył pełnomocnik oskarżycielki subsydiarnej D. K.

W dniu 23 stycznia 2025 r. Prezes Sądu Okręgowego we Włocławku zarządzeniem odmówił przyjęcia ww. kasacji wskazując, że została ona złożona po terminie. W uzasadnieniu tej decyzji procesowej wskazano m.in., że wniesiona w dniu 24 sierpnia 2024 r. kasacja złożona została z uchybieniem terminu określonego w art. 524 § 1 k.p.k., albowiem skuteczne doręczenie oskarżycielce subsydiarnej odpisu wyroku Sądu Okręgowego wraz z jego pisemnym uzasadnieniem nastąpiło w dniu 20 maja 2024 r., zaś od tej daty termin 30 dni upłynął oskarżycielce subsydiarnej w dniu 21 czerwca 2024 r.

Zażalenie na powyższe zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego we Włocławku złożył pełnomocnik oskarżycielki subsydiarnej D. K., który zaskarżył je w całości i zarzucił:

„obrazę art. 16 KPK w zw. z art. 530 par. 2 KPK poprzez odmowę przyjęcia kasacji pomimo, iż brak pouczenia D. K. o tym, że Sąd nie będzie doręczał jej pism zgodnie z jej żądaniem wysłowionym w czterech pismach do sądów obu instancji, tj.: w piśmie z dnia 8.03.2023 kierowanym do Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim w sprawie II K 4/13 piśmie z dnia 6.06.2023 kierowanym do Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim w sprawie II K 4/13, piśmie z dnia 10.07.2023 kierowanym do Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim w sprawie II K 4/13, piśmie z dnia 25.11.2023 kierowanym do Sądu Okręgowego we Włocławku w sprawie II 1 Ka 409/23, tj. B. R. do rąk własnych, nie może wywoływać negatywnych skutków procesowych dla D. K. W konsekwencji nie można odmówić przyjęcia kasacji pełnomocnika D. K. w oparciu o zarzut, że nie odebrała ona zaadresowanego do niej, a nie do B. R. wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 23.02.2024 r. sygn. II 1 Ka 409/23, skoro listonosz nie zastał nikogo w domu i przesyłka z wyrokiem była awizowana a na skutek błędnego pouczenia oskarżycielka subsydiarna nie wiedziała, że Sąd nie zaadresuje

przesyłki na nazwisko siostry, która wówczas mogłaby odebrać awizowaną przesyłkę”.

W konkluzji zażalenia jego autor wskazał:

„podnosząc ten zarzut wnoszę o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy prezesowi Sądu Okręgowego we Włocławku do ponownego rozpoznania. Z ostrożności procesowej, składam także wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że przedmiotem niniejszego postępowania incydentalnego jest kontrola zasadności decyzji o odmowie przyjęcia kasacji. W jej ramach ocenie instancyjnej poddane być muszą ustalenia w zakresie niedochowania przez D. K. terminu określonego w art. 524 § 1 zd. pierwsze k.p.k., gdyż ten powód stanowił podstawę wydania zaskarżonego zarządzenia.

Zgodnie z brzmieniem art. 524 § 1 k.p.k. termin do wniesienia kasacji dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie, który wydał orzeczenie, w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia orzeczenia, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie orzeczenia, od daty jego doręczenia, natomiast przepis art. 445 § 2 k.p.k. stosuje się odpowiednio. Terminu do wniesienia kasacji wskazanego w § 1 nie stosuje się do kasacji wnoszonej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka (art. 524 § 2 k.p.k.). Stosownie zaś do treści art. 429 § 1 k.p.k., prezes sądu odmawia przyjęcia środka odwoławczego (kasacji) wniesionej po terminie w oparciu o przepis art. 530 § 2 k.p.k. Słowem termin do wniesienia kasacji jest terminem zawitym, co oznacza, że dokonanie czynności procesowej po jego upływie nie wywołuje skutków prawnych. Nadmienić nadto należy, że tylko strona, która złożyła wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, nabywa uprawnienie do złożenia kasacji w terminie 30 dni od otrzymania wyroku z uzasadnieniem, natomiast datą początkową, od której należy liczyć termin przewidziany w art. 524 § 1 k.p.k. do wniesienia kasacji, jest data doręczenia odpisu wyroku sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem.

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy i analizując sekwencję poszczególnych czynności procesowych brak jest podstaw do kwestionowania prawidłowości zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego we Włocławku o odmowie przyjęcia kasacji. Nie wystąpiły uchybienia, o których mowa w zażaleniu, mające w konsekwencji doprowadzić D. K. do niemożności realizowania dalszych procesowych zamiarów. Wskazuje na to fakt, że dnia 24 kwietnia 2024 r. oskarżycielce subsydiarnej wysłano na wskazany przez nią adres korespondencyjny odpis wyroku sądu odwoławczego wraz z pisemnym uzasadnieniem. D. K. nie podjęła tej przesyłki w terminie, pomimo dwukrotnego jej awizowania, a w związku z czym została ona uznana za doręczoną w dniu 20 maja 2025 r. (k. 2- 3 akt II WKK 20/24). Przypomnieć w tym miejscu należy, że pozostawienie pisma w jednym z miejsc wskazanych w przepisie art. 133 k.p.k., w tym w placówce pocztowej, stanowi formę doręczenia zastępczego, które w procedurze karnej jest równie skutecznym doręczeniem co doręczenie bezpośrednio. Nieuprawnione zatem jest postrzeganie postępowania - adekwatnie do treści art. 133 § 1 i 2 k.p.k. - w kategoriach dyskryminacji czy też ograniczania praw strony. Niczego też nie zmienia akcentowana w zażaleniu okoliczność, że D. K. następnie zwróciła się o ponowne doręczenie jej odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem, co uczyniono w dniu 25 lipca 2024 r. (k. 6d akt II WKK 20/24). Rzecz bowiem w tym, że awizowana wcześniejsza przesyłka została prawidłowo uznana za doręczoną i nie sposób zaaprobować twierdzenia skarżącego, że bieg terminu do wniesienia kasacji miałby być rzekomo liczony dopiero od dnia 25 lipca 2024 r. Tym samym przedstawiona przez autora zażaleniu sytuacja, w której kwestionuje on wydane zarządzenie upatrując nieprawidłowości w działaniach Sądu Okręgowego we Włocławku, mających generować dla D. K. dalsze negatywne implikacje procesowe, nie była przyczyną zamknięcia drogi do skorzystania z nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Przyczyną takiego stanu rzeczy było nieodebranie przez oskarżycielkę subsydiarną prawidłowo przesłanej korespondencji sądowej (wyroku z uzasadnieniem), co wiązało się z uznaniem tej korespondencji za doręczoną (w trybie art. 133 k.p.k.) i rozpoczęciem biegu terminu do wniesienia kasacji, której termin końcowy wniesienia został przez Prezesa Sądu Okręgowego we Włocławku prawidłowo obliczony i wskazany na dzień 21 czerwca

2024 r. (zob. postanowienia SN: z 17 marca 2016 r., V KZ 9/16; z 16 kwietnia 2025 r., III KZ 9/25).

Warto przypomnieć, że przyczyną, która zdecydowała o odmowie przyjęcia kasacji, było niezłożenie skargi w określonym terminie. Kwestie te zostały w sposób jasny i przekonujący wyłożone w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia, stąd wydanie tej decyzji procesowej było niewątpliwie trafne. Podniesione przez skarżącego argumenty nie stanowią *in concreto* podstawy do uwzględnienia zażalenia, wobec kategorycznego brzmienia przepisu obligującego do odmowy przyjęcia środka odwoławczego wniesionego po terminie (art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k.). Z kolei akcentowane w zażaleniu przyczyny niedotrzymania terminu zawitego („brak pouczenia lub mylne pouczenie sądu”) podlegają rozważeniu w innym postępowaniu incydentalnym - w przedmiocie przywrócenia terminu, co wykracza poza kognicję Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie (zob. postanowienie SN z 15 lutego 2023 r., II KZ 3/23). Zgłoszony zatem przez pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej („z ostrożności procesowej”) **wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji powinien być przedmiotem rozpoznania sądu właściwego - Sądu Okręgowego we Włocławku** (zob. postanowienie SN z 7 grudnia 2004 r., III KZ 35/04).

Reasumując, wobec prawidłowych ustaleń w zakresie niedochowania terminu do wniesienia kasacji, zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy.

[J.I.]

[a.ł.]